

Місячний огляд інфляції

Жовтень 2021 року

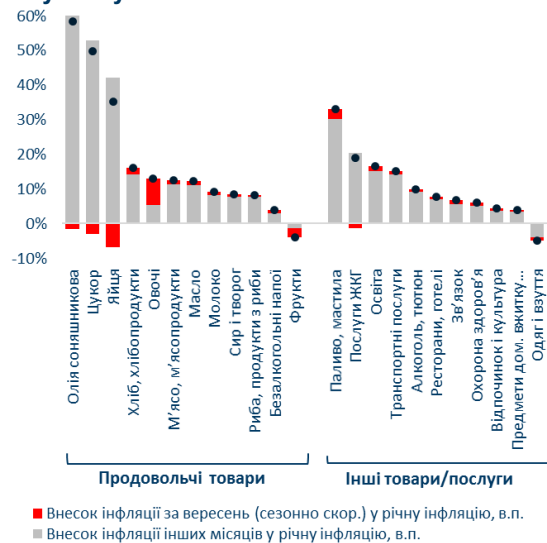
Таблиця 1. Індекс споживчих цін у жовтні 2021 р.

Зміна за місяць, %	Сезонно очищена, %	Річна зміна, %
+0.9	+0.5	+10.9

Рис. 1. Зміна ІСЦ

Рис. 2. Річна зміна цін на окремі групи товарів/послуг і внесок інфляції за жовтень у таку зміну

У жовтні 2021 року індекс споживчих цін зріс на 0.9% за місяць, а за вирахуванням сезонного ефекту інфляція становила 0.5% (див. рис. 1). Сезонно скоригована місячна інфляція слабше третій місяць поспіль, однак баланс факторів поки не на користь стійких дезінфляційних тенденцій. Зовнішні ціни на агропродукцію рухаються вгору, а вартість газу на європейських ринках коливається навколо високого рівня.

Подорожчання споживчого кошика порівняно з відповідним місяцем минулого року сповільнилося несуттєво – у вересні воно становило 11.0%, а за підсумком жовтня – 10.9%.

У жовтні сезонно скориговані індекси цін на більшість товарів та послуг продовжили підвищуватися (див. рис. 2) – це вказує на все ще високий інфляційний тиск на споживчому ринку. Проте позитивною подією стало зниження вартості товарів та послуг, які були лідерами за інфляцією в річному вимірі. Зокрема, подешевшали цукор та соняшникова олія (на 3.1% та 1.6% відповідно) завдяки насиченню ринку продукцією переробки нового, високого, врожаю. Вартість яєць, хоча й підвищилася за жовтень (на 1.1%), проте значно менше, ніж того вимагав сезонний чинник¹. Враховуючи також ефекти підвищення бази порівняння, річна інфляція олії, цукру та яєць сповільнилася до 57%, 48% та 32%, відповідно. З інших продовольчих товарів подешевшали фрукти (на 6.6% за місяць та 3.9% у річному вимірі), зокрема завдяки високому врожаю яблук цього року.

Серед послуг понизилася вартість електроенергії, оскільки з початку жовтня на 14% зменшився тариф на електроенергію для домогосподарств, які споживають менше 250 кВт-год на місяць.

В розрізі непродовольчих товарів зниженням вартості виділялися одяг та взуття, а також автомобілі – їх здешевлення у річному вимірі на 4.9% та 4.3%, відповідно, є результатом зміцнення курсу гривні.

Переважає більшість інших компонентів споживчого кошика у жовтні дорожчала. Основною причиною було зростання собівартості – виробники продовжили переносити на вартість своєї продукції значне подорожчання електроенергії й газу для підприємств, а також пального. Позитивним сигналом для споживачів є певна корекція цін на нафту, яка триває з кінця жовтня – це може дещо послабити інфляцію палива та тих товарів і послуг, для яких паливо робить внесок у собівартість.

Ризики прискорення інфляції: тривале утримання високих зовнішніх цін на енергоносії; експорт великих обсягів зернових; прискорене підвищення номінальних зарплат у відповідь на тривалу інфляцію.

Ризики зниження цін: послаблення сукупного попиту у світі та Україні.

Базові очікування: 10.0% на кінець 2021 року.

¹ Для жовтня характерне зростання вартості яєць темпами до 8% за місяць.